

یکشنبه 1 اردیبهشت 1398-15 شعبان 1440-21 آوریل 2019

درگذشت "ملك الشعراء بهار" ادیب و سیاستمدار (1330 ش)

درگذشت "ملك الشعراء بهار" ادیب و سیاستمدار (1330 ش)

استاد محمدتقی بهار پسر ملك الشعراء محمد كاظم صیوري در سال 1266 ش در مشهد به دنیا آمد. از هفت سالگی به سرودن شعر روی آورد و از مظفرالدین شاه در 18 سالگی لقب ملك الشعراء پی گرفت. وی از محضر ادیب نیشابوری استفاده برد و علی‌رغم منع پدر از سرودن شعر، به دلیل علاقه و استعداد ذاتی، به این هنر گرایید. محمدتقی بهار پس از مرگ پدرش دنبال تکمیل تحصیلات علمی را به منظور تقویت بنیه علمی و به مرور سرآمد همه شاعران معاصر ایران گردید، تا جایی که به عنوان آخرین استاد شعر کلاسیک فارسی شناخته شد و آوازه جهانی پیدا کرد. بهار بعدها به خدمت دولت درآمد و پس از مدتی اشتغال در مناصب دولتی، در سلك آزادی خواهان و مشروطه طلبان جای گرفت. بهار فعالیت‌های سیاسی خود را از آغاز نهضت مشروطه آغاز کرد و در این راه متحمل رنج زندان و تبعید و آوارگی گردید. در همه این احوال از آن روزها و شب‌ها که ملك الشعراء بهار، عمر خود را در زدوخوردهای سیاسی و روزنامه‌نگاری و حبس و تبعید و خدمت در مجلس شورای ملی می‌گذراند تا آن ساعت‌ها که با لحن دلچسب و سخنان دل‌انگیز و اشارات دلنشین خود در کلاس درس اشتغال داشت، حتی در ایام بیماری و آخرین روزهای زندگی، ذهن خلاقش از آفرینش معانی و موضوعات جدید باز نایستاد و مجموعه‌های شعری پدید آورد. از لحاظ ادبی نیز اهمیت شعر بهار بیشتر از آن جهت است که او زبان فصیح پیشینیان را به بهترین و دل‌انگیزترین صورت در سخن خود به کار برده است. بهار با اطلاع وافری که از زبان فارسی و ادبیات قبل از اسلام داشت، به خلق ترکیبات جدید و وارد کردن بسیاری از لغات متروک لهجه‌های کهن در آثار خود توفیق یافت. تصحیح و حاشیه تاریخ سیستان و مجمل‌التواریخ و تألیف سبک‌شناسی نثر فارسی و دیوان اشعار و چند نوشتار سیاسی از جمله آثار اوست. استاد محمدتقی بهار سرانجام در اول اردیبهشت 1330 ش در 64 سالگی به مرض سیل درگذشت.

حلت فقهه ننگه، آیت الله "مصلح الدین، سعید شاد" (1376 ش)

آیت الله حاج میرزا علی غروی علیاری تبریزی در سال 1280 ش (1319 ق) در بیت علم و تقوا در تبریز زاده شد. او که از نوادگان عالم بزرگ و فقیه جلیل، آیت الله حاج ملاعلی علیاری بود، پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی، راهی نجف اشرف گردید و سالیان بسیار در محضر حضرات آیات: سید ابوالحسن اصفهانی، ضیاء الدین عراقی، میرزای نایینی، سید ابوتراب خوانساری و سیدعلی آقا قاضی، زانوی ادب زد. وی در این دوران، مبانی علمی خود را در اخلاق، فقه، اصول، کلام، رجال، عرفان، حکمت و فلسفه استوار ساخت و در جوانی به دریافت اجازات متعدد روایی و اجتهادی از علمای بزرگ نجف نائل آمد. معظم له در 31 سالگی به درخواست جد عالی قدرش، آیت الله محمد حسن علیاری به تبریز بازگشت و به مدت 65 سال به تحقیق، تدریس، تألیف و پرورش شاگردان اشتغال ورزید. از آن فقیه سترگ نوشتارهای فراوانی به جای مانده که تقریرات درس خارج فقه حضرات آیات: عراقی، نایینی، سید ابوالحسن اصفهانی و نیز شرح عروة الوثقی در 15 جلد از آن جمله است. آیت الله علیاری سرانجام در چنین روزی برابر با 13 ذی‌حجه 1417 ق در 96 سالگی در تبریز بدرود حیات گفت و پس از تشییع با شکوه، در حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

او، نگداشتن شاخ احا، "مصلح الدین، سعید شاد"

شیخ مصلح الدین سعید شیرازی در حدود سال 606 ق در میان خاندانی از عالمان دین در شیراز ولادت یافت. وی در اوایل جوانی برای تحصیل علوم ادبی و دینی راهی نظامیه بغداد شد و سپس به عراق و شام و حجاز سفر کرد. سعید در اواسط قرن هفتم به شیراز بازگشت و منظومه حکمی بوستان را در سال 655 ق و گلستان را در مواعظ و حکم به نثر مسجّع و آمیخته با قطعات اشعار دل‌انگیز در سال 656 ق، نگاشت. وی از آن پس، قسمت عمده عمر خود را در زادگاه خود گذراند تا این که در سال 691 ق در 85 سالگی درگذشت و در خانقاه خود به خاک سپرده شد. در سخن سعید، غزل عاشقانه آخرین حد لطافت و زیبایی را درک کرده و لطیف‌ترین معانی در ساده‌ترین، فصیح‌ترین و کامل‌ترین الفاظ آمده است. سعید در حکمت و موعظه و ایراد حکم و امثال از هر شاعر پارسی گوی موفق‌تر است و نثر مزین و آراسته و شیرین و جذاب او در گلستان، بهترین نمونه نثرهای فصیح فارسی می‌باشد. در جمهوری اسلامی ایران، اول اردیبهشت به عنوان روز سعید نامگذاری شده است که همه ساله در مراسم‌های ویژه، گرامی داشته می‌شود.

عبدالله مامقانی در تاریخ 15 ربیع الأول 1290 هـ. ق در نجف اشرف دیده به جهان گشود. در پنج سالگی خواندن و نوشتن قرآن را آموخت و پس از اینکه آثار هوش فراوان در وی نمایان شد پدرش تعلیم وی را به عهده گرفت. سپس نزد سایر اساتید علوم اسلامی را آموخت. در ربیع الأول سال 1308 هـ. ق به درس خارج اصول و در محرم سال 1309 هـ. ق به درس فقه پدر حاضر شد و تقریرات آنها را نگاشت و تا زمان فوت پدرش (سال 1323 هـ. ق) این کار ادامه داشت. از سال 1309 هـ. ق به دستور شیخ حسن میرزا تألیف را آغاز کرد و تا پایان عمر بدین کار مشغول بود. دوران سطوح ایشان دو سال و نیم به طول انجامید؛ چون تمامی روزهای سال را به تحصیل اشتغال داشت و تنها روز عاشورا را تعطیل می کرد. در سال 1322 به مشهد مقدس سفر کرد و در سال 1338 به حج مشرف شد که مایه عزت شیعه را فراهم کرد. وی در این سفر به اقامه نماز جماعت بر طبق مذهب شیعه در برابر علمای مذاهب عامه پرداخت و هر شب افراد زیادی به او اقتدا می کردند.

آغاز دومین جنگ امپراتوری ایران و روم در زمان پادشاهی ساسانیان (359م)
جنگ؛ های ایران و روم از سلسله جنگ؛ های خونینی است که در چندین دوره انجام شد. دومین دوره این جنگ؛ ها در 21 آوریل 359م با حمله سپاه ایران به متصرفات روم آغاز شد. فرماندهی ایران، شاپور دوم معروف به شاپور ذوالاکتاف، پادشاه ساسانیان بود که دوران سلطنت وی 69 سال به طول انجامید. از آن طرف، فرماندهی سپاه روم با ژولین، امپراتور رومیان بود که برای بازگرداندن عظمت روم و مرام بت؛ پرستی، تلاش ناموفقی انجام داد. در این جنگ که در منطقه تیسفون در حوالی بین؛ النهرین در عراق امروزی به وقوع پیوست، چندین قلعه مهم رومیان به تصرف سپاه ایران درآمد. در ادامه این جنگ، ژولین با سپاه فراوانی که در شامات جمع نمود، ضمن عبور از رود فرات، تیسفون را فتح کرد، اما با کشته شدن او به دست یکی از سرداران ایرانی، این جنگ پس از 4 سال زد و خورد در هشتم ژانویه 363م خاتمه یافت و جانشین ژولین تقاضای صلح کرد. در نتیجه، عهدنامه صلح بین ایران و روم به امضا رسید و دومین دور از جنگ؛ های ایران و روم به پایان رسید.
روز جهانی مستضعفان

یکی از بارزترین خصوصیات حضرت مهدی موعود(عج) این است که حکومت عدل جهانی به رهبری آن حضرت و با حضور و همّت و نقش آفرینی «مستضعفان» تشکیل می؛ شود. این خصوصیت، همان است که در کلام و پیام امام خمینی رحمه؛ الله ، بسیار مورد توجه بود و ایشان به صورت مکرر با تعبیراتی از قبیل مستضعفان، محرومان، پابرهنه؛ ها و گودنشین؛ ها از این قشر مهم، ولی فراموش شده، یاد می؛ کردند و بر ضرورت خدمت به آنها تأکید می؛ نمودند. از همین روست که روز نیمه شعبان «روز جهانی مستضعفان» نام گرفته است.

انقراض سلسله؛ ی آل بویه توسط "طغرل سلجوقی" مؤسس سلسله؛ ی سلجوقی(447 ق)
بغداد از سالیان قبل توسط امرای آل بویه اداره می؛ شد تا این که طغرل سلجوقی، نیشابور، گرگان و طبرستان و... را فتح کرد. طغرل، در سال 447 ق بغداد را از مَلِک رحیم دیلمی، آخرین حاکم آل بویه گرفت و این سلسله را برانداخت و خاندان سلجوقی را بنیان نهاد.

ولادت با سعادت منجی عالم بشریت حضرت ولی؛ عصر، امام زمان(عج)(255 ق)
معصوم چهاردهم، حجت دوازدهم، ولی الله المنتظر، بقیة الله الاعظم، حضرت امام زمان، مهدی موعود(عج) در نیمه؛ ی شعبان سال 255 هجری قمری در سامرا به دنیا آمد. پدرش امام حسن عسگری(ع) و مادر آن حضرت، نرجس خاتون می؛ باشد. آن امام، هم؛ نام و هم؛ کنیه؛ ی پیامبر اسلام(ص) و دارای القاب قائم، منتظر، حجت، مهدی، خلف صالح، صاحب الزمان، بقیة الله و... می؛ باشد. رهبری پیشوایان الهی به منظور هدایت مردم به سر منزل کمال مطلوب است و این امر در صورتی میسر است که آنها آمادگی بهره؛ برداری از این هدایت الهی را داشته باشند. اگرچنین زمینه؛ ی مساعدی در مردم وجود نداشته باشد، حضور پیشوایان آسمانی در بین مردم ثمری نخواهد داشت. فشارها و تضییقاتی که از جانب خلفای جور بنی؛ عباس، به ویژه از زمان امام جواد(ع) به بعد، بر امامان معصوم وارد شد و محدودیت؛ های فوق العاده؛ ی که از طرف دستگاه حاکم برقرار گردید، فعالیت؛ های امامان را به حداقل رسانید. وجود این وضعیت خاص در زمان امامت حضرت مهدی(عج) و همچنین احتمال به شهادت رساندن آن حضرت در آن شرایط حساس، نشان داد که زمینه؛ ی مساعدی جهت بهره؛ مندی از هدایت؛ ها و راهبری؛ های امامان در جامعه وجود ندارد. از اینرو حکمت الهی اقتضا کرد که حضرت مهدی(عج) به اذن خداوند متعال غیبت اختیار کند تا موقعی که آمادگی لازم در جامعه به وجود آید. او روزی خواهد آمد و زمین را که از ظلم و جور پر شده است، از عدل و داد پُر خواهد کرد.